

MAGYAR MERKUR

I 789-dik éftendőben.

A' Róm. Csász. és Apost. Kir. Fels. különös engedelmevel

Szeredán Sz. András havának 25-dik Napján.

A Hadi Fő Tanátstól költ tudósítások.

A komendérozó Generál, Fő Vezér Laudon Bá-
ró a Generál-Strázsamester Csernellnek serege-
ket, ágyúkat, hidhoz való hajókat több a féle
szükséges szerekkel együtt adott olly meg-hagyással,
hogy a Sabatzi kerületből bellyebb nyomuljon Szer-
viának ellenséges tartományjába, és a mit a környül-
állások meg-engednek, tovább is próbálja szerentséjét.
— Csernell Generális a Bródi vég-vidék Regimentbéli
Dávidovits Oberstert 2 Batalljonokkal a Bródi és Pé-
tervárad Regementtől, egy Divizio Vurmzer Húszá-
tokkal a szükséges ágyúkkal egyetemben Sabatzból ut-
nak indította Lesnitza fele, és meg-hagyta nekie, hogy
ha talántán az itten találkozó Törökök a mi seregeink-
nek közelítésénél hátra vonándanak magokat, azokat

Zzzz

to.

tovább-is üldözze, egyébaránt pedig tartós állásban a Generálisnak meg-érkezését el-várja, ki is az ő feregének többi részével Oktob. 20-dikán olly fel-tett szándékkal meg-indulá, hogy *Davidovits* Óbersternek osztályjával közöfsen az ellenségnek táborát *Lesnitzánál* meg-támadja, a mellyben 5000 emberek valának öszve-gyűlve *Vidaits*, *Gradatsatz*, *Tusla* és *Prebesnik* Kapitányoknak és a *Zvorniki Basának* vezérlette feregéből. — Oktob. 22-dikén *Davidovits* Óberster az ő népével *Lesnitza* felé léptete. Mihelyt a helységhez közel ért vólna, az ottani ellenséges őrizet megfutamodott *Lipnitza* felé. Ezen sebes futás és az egyfzersmind az Óberster *Urhoz* előre jutott tudósítás, hogy tudniillik az ellenség tsak 300 emberek száma-val vólna *Lipnitzában*, rá-vevé ötöt, hogy az ő feregének egyik részével nyomba üzőbe vevé a szaladókat, kikre is osztán egy osztály *Vurmzer* Húszárok-kal gyakorta rájok ütött a szaladás közben. Midőn *Lipnitza* felé jött vólna, mindazáltal olly számos Török fereg-re akada ottan, hogy szükségesnek itélé az ő osztalpos feregéhez visszavonni magát. Azon közben *Losnitzáról* is segítség érkezett, mellyre az egész Török fereg olly sebes erőszakkal rehana a mi hátráló lovafsainkra, hogy minekelötte a négy szegü hadi sorba állított feregünk el-érkezett vólna, a meg-vivásra kényszerítették az ellenségtől, a ki olly dühöfsen rohant rájok, hogy az ő ágyújókig el-ért, és már egyikét el-is akará ragadni, midőn a micink minden erejeket öszve-szedék, és olly hathatós erővel a Törökökre esének, hogy ezek nem tsak az ágyúkat el-hagyák, hanem menten hátrálni is kezdének, és végtére nyakrafőre meg-futamodának. El hagyák annakutánna *Lipnitzát* és *Losnitzát* is, és még azon estve a *Losnitzai* révnél olly sietve hajóztanak a *Drinán* által, hogy so-

kan

kan a vízbe halanak. — Mind a két részről fokot vesztettek, de csak ugyan a Törököknek vesztése jóval fellyül-halladja a mienket. Mert azon kívül hogy 102 holtjaik 's ezek között 3 vezérjeik maradtak a tsata piatzon, még fokkal nagyobb volt a magokkal hurtzolt febefedteknek száma. Rabul hozattak genyertünk is itten 400 darab marhát, és három helyeken, ugymint Lesnitzán, Lipnitzán és Losnitzán 30 ezer mérő kukuritzát, búzát és zabot fok szénával együtt. *Davidovits* Óbersternek hartzolása által és *Csernell* Generálnak elő-mozdulásával, a ki bajos és fok folyó vizekkel kereftül vágott úton Losnitzáig vitte feregeit, azt nyertük, hogy az egész tájnak a *Drina* mellett, a *Zvorniki* révig mestere lettünk, és mostanság már *Krupánytól* fogva egész *Losnitzáig* az egész *Jadrai* Környék ki-tisztult az ellenségtől. — Nevenként elő-számlálja *Csernell* Generális azokat a Bródi és Péterváradit vitézeket, a kik mások felett jelenen viselték magokat ebben a tsatában. Különös dicséretet tulajdonit és kiváltképpen ajánlja a *Vurmzer Húszárok* Kapitányját *Kollonits* Grófot, *Balog* József káplárt és *Mólnár* János köz-Húszárt. — Mivelhogy a bé-állott rosz idő meg-nem engedi, hogy tovább terjessze az ő nyereségét *Csernell* Generális, tehát attól a tájéktól fogva, a hol a *Drina* a Szávába szakad, *Badovintzén*, *Lesnitzán*, *Lipnitzán*, *Losnitzán*, *Krupányon* és *Valjevon* fel-felé hofszában kordont vonatott oly móddal, hogy az által az egész *Sabátzi*, *Jadrai* és *Zvorniki* környék a *Drinán* innén az ellenségtől ki-takarított, és a mi hatalmunknak alája vettetett.

Otto Generális-Strázsamester *Jagodinában* áll az ő feregével. Azon nép, mellyet a meg-futamodott *Abdy* Basának nyomdoka utánn küldött volt, az útban az

ellenségnek *Batotsinnál*, *Jagodinnál* és *Tyupriánál* volt táborában sok töredezett szekerekre, és egyéb hadi szerekre valamint szinte *Abdy* Basának 3 ló farkjaira, mind a sebes futásnak, és az ellenségen erőt vett ijedségnek jeleire akadott, és az ő tőlök hátrahagyatott 14 ágyúuk immár által-hozattattak a *Moraván* a mi részünkre. — Ezekbe a vidékekbe bé nyomult Mihályjevitsi szabad seregnek emberi által mind *Parachin* mind pedig a *Supeljáki* hegyek meg-szállítottak, és a mi szálllyal járó kommandóink egész *Alekszingáig* járdogálnak, *Stojkovits* kapitány pedig egy osztálylyal csak 6 órányira vagyon *Niszfától* távol. A tartománynak nagy része meg-hódolt, és a lakosok mindenségesen fel-esküdtek a hűségre *Otto* Generálnak jelen-létében.

Meg-gondolván *Laudon* Fő Vezér, melly hafznos volna magában a *Palánkanak* és a *Gladovai* erős várnak meg-vétele, és hogy az által az *Orsovai* erősségnek minden közöfsége a *Dunának* jobbik partján egészen félbe-szakasztatnék, és annyival előbb a fel-adásra kényszerítettnek; a *F. V. H. Vartenszleben* Grófra bizá tehát, hogy a hegyeken által útat kerestefsen-ki *Gladova* felé, mivel a szokott útat nem lehetne mostan választani, melly a hegy töve és a *Dunának* jobb parija között az ellenségnek *Ersibet* várán viszen kerestül oda. *Vartenszleben* Gróf tehát minden erőnek neki feszítésével egy régi útat helyre hozata, melly az *Orsován* fellyül fél-mértföldnyire fekvő *Kodillova* faluján a' hegyeken által-mégyen, és a' mellyen már sok esztendőktül fogva nem jár vala szekérrel egy lélek is. A mi Vezérünknek a volt a tzelja, hogy mi-hent ezen út kész lejend, azonnal egy alkalmas sereget a *Dunán* által-szállitafson és *Gladova* felé inditson, hogy ottan a 8. vagy 10 ezer gyalog és lovas emberekkel álló *Serafszkirt Jusuf* Basát meg-támadják, meg-

verjék és annakutánna *Gladovát* is meg-vegyék. De
 nihelyt a' *Serafskir* hirt hallott volna a hegybéli út-
 nak jobbitása felől, és előre el-gondolhatta, mi fog-
 na lenni belőle, menten tehát el-takarodott onnan, és
 csak őrizetet hagyott hátra *Gladovában*. Mire néz-
 re tehát a kommandórozó Generális tsak kitsin fere-
 get küldé oda, melly *Fabri* Generálnak vezérlése alatt
 Batalljon Németekből foros ágyukkal, 2 tizenkét
 fontos ágyúkból meg 4 hóbítzokból, és 2 Divizio
 Turmzer Húszárokból *Nauendorf* Óberster alatt és 1
 Divizio Erdődy Húszárokból *Révay* Fő Hadnagy alatt,
 áll vala. Ezen sereg Novemb. 6-dikán a Dunán altal-
 néne. Egy ugyan akkor le-ereszkedett zápor eső, a
 meredek hegyőeli utat még annál bajosabbá tette, és
 az okozta, hogy 2 napokat kellett vele tölteni, míg
 az ágyúk a hegynek leg-magafsabb tetejére fel- vitet-
 tethettek. Végtére 8-dikán dél után két óra járó
 földnyire közelithettek *Gladovához*. Itten el-rejtve
 maradtak az éjtfzakán által, következő napon pe-
 dig jó reggel újra meg-indultak és egy ágyúlövésnyi-
 re közelitettek *Gladovához*. *Fabri* Generál, a szerint,
 mint meg-volt néki hagyva *Juertzik* Jnzsener - Fel-
 hadnagyot egy trombitáfsal *Gladovára* küldé, hogy
 várbéli őrizetet a fel-adásra intse. Az ő válaszkö-
 r, hogy elébb meg-nem adándják magokat, míg Or-
 váva meg-nem hódol, és hogy azután azon erőfség-
 nek őrizetjéhez kaptsolják magokat, azt kívánta *Fáb-
 ri* Generál, hogy azonnal a Palánkát és az erős vá-
 rú szép szerivel adják-által, ha nem hát erőszakoson
 agnának reája kényszerítettni. Az ellenséges őrizet azt
 kérelmet nyujtotta-bé tehát, hogy 3 napig való idő-
 engedtefsék nékiek a magok meg-gondolására: de mi-
 nekutánna ezt az idő-hallasztást is meg-tagadta volna
 nekik, és újra fenyegette volna őket, szerződésre szál-
 lani

kiváncokztak, és egy lövést sem tévén, csak az egy okvetés alatt, hogy szabadon el-menni meg-engedték nekik, a' Palánkát és a' várat fel-adák minden hadi és élelménybéli provisióval együtt, melly áll vala 27 réz és 4 vas ágyúkból, 2544 mázsa puska-porból, feles számú golyóbisokból, sok sántoló eszközökből, 753 mázsa lisztből, 250 mázsa peszmétből, 150 mérő árpából és 1900 mérő zabból. Az ellenséges őrizet áll vala *Mehmed* 3 ló farkú Basából, *Ibrahim* 2 ló farkú Basából, *Huzeim* Jantsárok Agájából, *Szuleiman* Spáhik Agájából, a Halebegből, 324 Spáhikból és 153 Jantsárokból, a kik az ő ki-költözködések után *Gladová*tul fogva a *Timok* vizének hídjáig a mi népünk által kísértettek-el, és tovább *Viadinnek* vették útjokat. *Gladovának* meg-vételével az egész jól biró és puszthatlan maradt *Krajna* tartománynak Urai lettünk, melly 150-nél több helységekből áll.

* *Gladova* ezen név alatt ritkán találatik-fel a mappákban, hanem inkább *Fetislánnak* nevezetje alatt, melly névvel a Törökök szokták nevezni.

Minthogy a' Hadi Szerek Vezére Hohenlohe Fejedelem az ő feregeinek egyik részével Erdély országból bé-nyomulván a Havas Alföldjére, *Krajová*t már el-foglalta, és a Fő Vezér *Kóburgi* Hertzeg is Erdélyből segítettvén, az ő feregének 6 Batalljonaival és 7 Divizioival *Bukurest* felé útnak indúlt immár, hogy ezen várost az ő birtoka alá-vesse; az Orsovai erőségnek nintsen tehát honnét segítséget várnia, és a komendérozó Fő Vezér-is olly rendeléseket tett, hogy ámbár a roszsz idő bé-állott immár, mindazáltal az ostromlás szakadatlanúl folytattatik. — Az Orsovai Bafa még a' Belgrádból meg-érkezett nehéz ágyúinknak foganatját akarja tapasztalni, minekelőtte az ő alsó

ból-

bóltozatjaiból ki-mázzik. Száz fontos bombáknak való sántzok hányattattak-fel tehát az erőféségnek hathatós lövöldöztetése végett.

A *Krajovában* és a' szomszéd helységeben előfztva vólt Török seregek, mellyeknek száma fel-mégyen vala a' 2000 emberekre, meg-értvén *Kray* Obersternek közelítését, Novemb. 8-dikán *Krajova* városát oda hagyták, és rész szerint a' *Szetyáni* hidon túl megállapodtak, rész szerint *Isalitz* felé *Krajovátúl* 2 órányira távol lévő helységbe vonták magokat, a' mi mozdulásainkra való vigyázás kedvéért. Az *Isalitsban* maradt ellenséges sereget, melly 50 emberekből áll vala, *Kray* Obersternek elő-serege leg-ottan megtámadta, és kevés ellent-állás után, mellyben az ellenségnek 5 emberei estenek-el és hármá meg-fogattott, tellyesféggel széllyel-verettetett. Kevés idővel azután megint számos egy sereggel jött az ellenség olly véggel, hogy *Krajovát* visszavegye; de minek-utánna *Kray* Oberster hofzszas négy szegü forba állította volna az ő népét, és zengő muzika szóval ellének indult volna, minden ellent-állás nélkül visszavonák magokat a vizen által. *Kray* Oberster ofztán egy lovas sereget el-külde a városon túl, hogy az ellenséget és az egész tájéket rekognoskálja, a kiket alig vettek a Törökök észre, midőn nagy sietséggel és el-széllyedt csoportokban *Viddin* és *Nikopolis* felé futának és az egész tájéket el hagyák. A mi seregeinknek *Krajovába* való bé-indulafakor, minden harangoknak bömbölése alatt nagy innepi pompával, a közönséges örömmel ki-nyilatkoztatásával fogadták őket a városbéliek, a mieink minden ágyúnak el-süttetésével közöntöttek reája. — Hasonló örömmel és pompával fogadták a *Kóburgi* Hertzeget is *Bukurestben* a Bojérok és oda való lakosok, és ő ne-
kie

kie ő Felségének a Császárnak nevében meg-hódoltak. Ezen történet felől való jelentéssel küldtetett a *Köburgi* Hertzegtől *Bétsbe* a Székely Húszárbéli Fel-Hadnagy *Afzalay* Ur. *Bukurest* felé való útazásokban a Fő Hadnagy Ur *Kinnmayer* Báro vezette az elő-ferget; ki is a szaladásban lévő Török-feregből 100 embereket útol ért, 46 közzülök el-fogott, a többit kit le-vágott, kit széllyel ugratott.

Horváth országbul Vallis Fő Vezér-Hadnagytól jött tudósításként, a *Paszina Lukánál* táborozó ellenségnek egyik része 7-dikén 2 ágyúkkal *Priboj* felé fordult és délkor az oda való sántzunkat meg-támadta, de mivel a mi kemény tüzellésünk által hamar visszaterítettett az ellenséges sokaság, megint az ő *Kszeliavai* táborába vevé magát. — 8-dikán reggel nagyobb száma érkezett az ellenséges feregnek, és reggel 7 órától fogva estvéli 6 óráig mind apró fegyverekből mind 3 ágyukból golyóbiókkal és kartátsokkal valamint szinte 20 fontos mocsárbul szakadatlanul lövöldözött a mi sántzunkra. De ekkor sem érhettelel tél-ját, mert a mi embereink estve felé bátran ki-rohantak a sántzbul az ellenségre és előbbeni táborába visszakergették. El-estek 2 embereink és ágyúba fogott 2 lovaink, meg-sebesítettett *Mudrovtsits* Fel-Hadnagy 19 emberekkel együtt. A Törökök közzül el-fogattott egy ember, a többi veszteségek esméretlen; de mindazáltal nagynak kellett lennie, mivel sok számu pистolyokat, késeket és ruházatokat hagytak magok után.

P E S T E N N,

Nyomtattatott Patzkó Ferentz' betűivel.